

ERASMUS+ INCOMING STUDENTS COURSE CATALOGUE

Department of Croatian Language and Literature

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Diana Stolac, dr. sc. / Sanja Zubčić, dr. sc.	
Naziv predmeta	Povijest hrvatskoga jezika	
Studijski program	Preddiplomski studij hrvatskoga jezika i književnosti	
Status predmeta	Obavezan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	30+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Temeljni je cilj kolegija upoznati razvoj hrvatskoga jezika kao sustava i kao standarda; uvidjeti razlike u tempu razvoja i značajke razvojnih razdoblja; omogućiti studentima razumijevanje hrvatskih književnih tekstova svih razdoblja te osposobiti ih za jezičnu analizu na fonološkoj i morfološkoj razini i, na osnovi toga, za provedbu egzaktnje lingvostilističke interpretacije spomenutih tekstova. Cilj je također i upoznati studente sa suvremenom metodologijom proučavanja jezične dijakronije.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Ishodi ovise o programskim sastavnicama.

Ishodi učenja o razvoju jezika kao sustava:

- Pravilno tumačiti osnovne principe historijske gramatike;
- Zapamtiti činjenice o gramatičkoj strukturi starohrvatskoga jezika;

- Objasniti razvoj fonološkoga i morfološkoga sustava hrvatskoga jezika (od praslavenskoga preko starohrvatskoga do suvremenih sustava hrvatskoga jezika);
- Temeljem naučenih činjenica moći rangirati različite jezične značajke u suvremenim sustavima hrvatskoga jezika s obzirom na stupanj njihove konzervativnosti ili inovativnosti.

Ishodi učenja o razvoju jezika kao standarda:

- upoznati i pravilno interpretirati genezu pismenosti;
- upoznati i znati tumačiti odnose među narječjima u procesu standardizacije hrvatskoga jezika kroz sve etape njegova razvoja;
- samostalno analizirati jezične i stilske značajke hrvatskih književnih i neknjiževnih tekstova svih razdoblja;
- objasniti okolnosti izbora nacionalnoga književnog jezika u 19. stoljeću.

1.4. Sadržaj predmeta

Jezik kao sustav:

Osnova programa obuhvaća proučavanje historijske gramatike. Analiza se temelji na prikazu zakonitosti u evoluciji hrvatskoga jezika. U tu se svrhu posebno obrađuju povijesna fonologija i morfologija. U povijesnoj se fonologiji proučava razvoj vokalnoga, konsonantnoga i naglasnoga sustava (od praslavenskoga preko prahrvatskoga i starohrvatskoga do suvremenoga hrvatskoga vokalnoga, konsonantskoga i akcenatskoga sustava), a u povijesnoj morfologiji razvoj gramatičkih kategorija, povijest paradigmatskih i sintagmatskih odnosa, povijest morfema u imenica, zamjenica, pridjeva, brojeva i glagola.

Jezik kao standard:

Osnova programa obuhvaća proučavanje razvoja hrvatskoga književnog jezika i značajki standardizacijskih procesa. Povijest hrvatskoga književnog jezika, u prožimanju s poviješću književnosti, promatra kulturološku i stilističku stranu jezika. Polazi se od periodizacije književnoga jezika na tri predstandardna i tri standardna perioda. U okviru predstandardnih perioda proučava se hrvatski pisani jezik od prvih pisanih spomenika do sredine 18. st. (jezik hrvatskoga srednjovjekovlja; čakavsko-štokavska jezična koine i početci kajkavskoga književnog izraza u 16. st.; štokavska, kajkavska i hibridna stilizacija književnog jezika u 17. st.; jezikoslovni rad – prvi rječnici, gramatike i pokušaji reformiranja latiničke grafije). Problematizira se razdjelnica predstandardnoga i standardnoga razdoblja. U okviru standardnih perioda proučava se hrvatski pisani jezik od sredine 18. st. do danas (štokavska i kajkavska stilizacija književnog jezika u 18. st.; jezična situacija predilirskoga i ilirskoga razdoblja; napuštanje kajkavštine; stvaranje nacionalnoga književnog jezika u 19. st.; jezična koncepcija iliraca; filološke škole u 19. i na prijelazu 19. na 20. st.; standardološka literatura – rječnici, gramatike, grafijska reforma, pravopis, jezični savjetnici; hrvatski standardni jezik u 20. st.; jezična unifikacija; zalaganja za jedinstven srpskohrvatski jezik; otpor jezičnom unitarizmu; ustavno određenje hrvatskoga jezika).

1.5. Vrsta izvođenja nastave

- ✓ Predavanja

- ✓ Seminari i radionice
- ✓ Terenska nastava
- ✓ Samostalni zadaci
- ✓ Mentorski rad
- ✓ Ostalo: konzultacije